

MỘT SỐ GIẢI PHÁP CẢI THIỆN CHỈ SỐ PAPI CỦA NGHỆ AN^(*)

■ NGU'T.TS. Nguyễn Thị Lan

Sáng ngày 12/4/2023 tại Hà Nội, Chương trình phát triển Liên hợp quốc tại Việt Nam phối hợp với một số đơn vị khác đã tổ chức công bố Báo cáo Chỉ số Hiệu quả quản trị và Hành chính công cấp tỉnh ở Việt Nam (PAPI) năm 2022.

Chỉ số PAPI năm 2022 dựa trên cơ sở phỏng vấn 16.117 người dân ở 63 tỉnh/thành phố, trên 8 chỉ số nội dung: *Tham gia của người dân ở cấp cơ sở; Công khai minh bạch; Trách nhiệm giải trình với người dân; Kiểm soát tham nhũng trong khu vực công; Thủ tục hành chính công; Cung ứng dịch vụ công; Quản trị môi trường; Quản trị điện tử* với 28 chỉ số thành phần, hơn 120 chỉ tiêu cụ thể và hơn 500 câu hỏi về các chính sách ở Việt Nam. Năm nay, Nghệ An đứng thứ 17 trong bảng xếp hạng, trở lại nhóm trung bình cao. Để đạt được mục tiêu năm 2025 có tên trong nhóm 15 tỉnh dẫn đầu thì tỉnh ta còn nhiều việc phải làm.

Lễ công bố chỉ số PAPI 2022 (Hà Nội, 12/4/2023)

1. Kết quả xếp hạng PAPI của tỉnh Nghệ An năm 2022

Điểm số tổng hợp đạt thấp nhất trong 5 năm vừa qua

Bảng 1. Xếp hạng chỉ số PAPI của Nghệ An từ năm 2018-2022

Năm	Điểm	Vị thứ	Xếp loại nhóm
2018	46,57	4	Cao nhất
2019	44,72	17	Trung bình cao
2020	43,86	15	Cao nhất
2021	43,82	14	Cao nhất
2022	43,24	17	Trung bình cao

Sau 2 năm, vị thứ của Nghệ An liên tục tăng và được xếp vào nhóm 15 tỉnh đạt kết quả cao nhất thì năm 2022, Nghệ An bị giảm 0,58 điểm và từ nhóm tỉnh đạt điểm cao nhất, vị thứ của Nghệ An giảm ba bậc và rơi xuống nhóm tỉnh đạt điểm trung bình cao. Về mặt

điểm số, năm 2022 đạt thấp nhất trong 5 năm vừa qua. Đây là một kết quả ngoài mong muốn của chính quyền các cấp trong quản trị hành chính công.

Đa số các chỉ số nội dung của Nghệ An đều bị giảm điểm so với năm 2021

Bảng 2. Điểm số các chỉ số thành phần của Nghệ An năm 2021, 2022

TT	Chỉ số thành phần	Năm 2021	Năm 2022	Tăng, giảm
1	Tham gia của người dân ở cấp cơ sở	4,83	5,61	+ 0,78
2	Công khai minh bạch	5,45	5,44	- 0,1
3	Trách nhiệm giải trình với người dân	4,47	4,31	- 0,16
4	Kiểm soát tham nhũng	7,15	6,60	- 0,55
5	Thủ tục hành chính công	7,25	7,06	- 0,19
6	Cung ứng dịch vụ công	7,73	7,58	- 0,15
7	Quản trị môi trường	3,76	3,57	- 0,19
8	Quản trị điện tử	3,18	3,07	- 0,11
	<i>Điểm tổng hợp</i>	<i>43,82</i>	<i>43,24</i>	<i>- 0,58</i>

Nhìn vào bảng trên, thấy rằng trong 8 chỉ số thành phần, chỉ có chỉ số đầu tiên *Tham gia của người dân ở cấp cơ sở* tăng điểm (+0,78). Bảy chỉ số còn lại đều bị giảm điểm, trong đó giảm nhiều nhất là chỉ số *Kiểm soát tham nhũng trong khu vực công* (-0,55 điểm). Năm 2021, điểm số của chỉ số này tăng 0,5 thì năm 2022 lại giảm 0,55. Tương chừng năm 2021 lần đầu tiên điểm chỉ số này đạt trên 7 điểm sẽ là tiền đề cho các năm sau nhưng thực tế đã không như mong muốn. Chỉ số này bị giảm điểm ở mức độ như vậy

là một báo động đáng buồn cho công cuộc phòng, chống tham nhũng của địa phương. Điều này sẽ ảnh hưởng không tốt tới các nhà đầu tư và việc cải thiện môi trường đầu tư mà chính quyền tỉnh đang rất quan tâm. Dù chính quyền các cấp đánh giá việc phòng chống tham nhũng của địa phương có nhiều chuyển biến tích cực nhưng dưới đánh giá của người dân thì lại theo chiều hướng ngược lại.

Để hiểu rõ hơn về kết quả PAPI của Nghệ An, chúng ta sẽ xem xét kết quả xếp loại từng chỉ số thành phần năm 2022 so với năm 2021. Bởi vì có thể tuy bị giảm điểm nhưng xếp loại nhóm vẫn không thay đổi.

Bảng 3. Xếp loại nhóm các chỉ số thành phần của Nghệ An năm 2021 và 2022

TT	Chỉ số thành phần	Năm 2021	Năm 2022
1	Tham gia của người dân ở cấp cơ sở	Trung bình cao	Cao nhất
2	Công khai minh bạch	Trung bình cao	Trung bình cao
3	Trách nhiệm giải trình với người dân	Cao nhất	Trung bình cao
4	Kiểm soát tham nhũng	Trung bình cao	Trung bình thấp
5	Thủ tục hành chính công	Trung bình cao	Thấp nhất
6	Cung ứng dịch vụ công	Trung bình thấp	Trung bình cao
7	Quản trị môi trường	Cao nhất	Trung bình cao
8	Quản trị điện tử	Cao nhất	Trung bình cao

Ở kết quả năm 2021, Nghệ An có 3 chỉ số thuộc nhóm tỉnh đạt điểm cao nhất, 4 chỉ số đạt điểm trung bình cao và chỉ còn 1 chỉ số đạt điểm trung bình thấp. Đó là *Cung ứng dịch vụ công*. Năm 2022, Nghệ An chỉ còn một chỉ số được xếp vào nhóm tỉnh đạt điểm cao nhất (*Tham gia của người dân ở cấp cơ sở*), 5 chỉ số đạt điểm trung bình cao, vẫn có 1 chỉ số đạt điểm trung bình thấp và có 1 chỉ số từ nhóm trung bình cao rơi xuống nhóm tỉnh đạt điểm thấp nhất (*Thủ tục hành chính công*). Về điểm số, chỉ số này chỉ giảm 0,19 điểm nhưng về xếp loại nhóm lại tụt giảm khá nhiều. Điều đó chứng tỏ các địa phương khác đã có sự cải thiện điểm số khá nhiều ở chỉ số này nên dù giảm điểm không nhiều nhưng Nghệ An bị đẩy xuống nhóm đạt điểm thấp nhất.

Vì sao chỉ qua một năm mà vị thứ của chỉ số *Thủ tục hành chính công* từ nhóm tỉnh đạt điểm trung bình cao tụt xuống nhóm tỉnh đạt điểm thấp nhất? Đó là điều mà chính quyền các cấp cần làm rõ nếu muốn cải thiện điểm số PAPI về chỉ số nội dung này trong thời gian tới. Chỉ số này là một trong những tiêu chí quan trọng ảnh hưởng đến sự lựa chọn của các nhà đầu tư và cũng ảnh hưởng rất lớn đến việc xây dựng chính quyền vì nhân dân phục vụ.

Như vậy, dù xem xét ở góc độ điểm số hay xếp loại nhóm thì kết quả PAPI năm 2022 cũng sụt giảm ở đa số các chỉ số nội dung, dù rằng vị

thứ trên bảng xếp hạng chỉ giảm 3 bậc.

Chúng ta thử xem xét kết quả PAPI của hai tỉnh láng giềng có nhiều yếu tố khá tương đồng với Nghệ An. Thanh Hóa có 6/8 chỉ số xếp loại nhóm đạt điểm cao nhất, 2 chỉ số còn lại đạt điểm trung bình cao. Địa phương này cũng có điểm số dẫn đầu cả nước về chỉ số *Tham gia của người dân ở cấp cơ sở* và có vị thứ xếp thứ 3 trong bảng xếp hạng năm 2022. Hà Tĩnh có 5 chỉ số xếp vào nhóm đạt điểm cao nhất, 3 chỉ số còn lại xếp vào nhóm trung bình cao và xếp thứ 9 trên bảng xếp hạng của cả nước. Chỉ số Nghệ An bị xếp vào nhóm đạt điểm thấp nhất là *Thủ tục hành chính công* nhưng Thanh Hóa và Hà Tĩnh đều được xếp vào nhóm đạt điểm cao nhất. Kết quả PAPI của hai tỉnh láng giềng cũng là điều chúng ta phải trầm trồ khi so sánh với Nghệ An.

2. Đề xuất một số giải pháp cải thiện chỉ số PAPI của Nghệ An

Thứ nhất, chính quyền tỉnh cần quán triệt và thường xuyên giám sát, kiểm tra việc thực hiện cải thiện chỉ số PAPI và các chỉ số khác như PCI, PAR INDEX, SIPAS của các sở/ngành, chính quyền các cấp.

Nhiều văn bản và các hoạt động trong thời gian gần đây chứng tỏ Tỉnh ủy, chính quyền cấp tỉnh đã rất quan tâm trong việc cải thiện các chỉ số cấp tỉnh có liên quan đến nhau và ảnh hưởng tới môi trường đầu tư, đến sự phục vụ nhân dân của chính quyền nhưng việc triển khai thực hiện ở các đơn vị sở/ngành và chính quyền các cấp chưa thật sự quyết liệt, đồng đều nên kết quả vẫn chưa được như mong

muốn. Điều này cũng được chỉ rõ trong *Đề án cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh, nâng cao hiệu quả thu hút đầu tư tỉnh Nghệ An giai đoạn 2021-2025*: “*Công tác chỉ đạo và điều hành ở cấp tỉnh mặc dù rất quyết liệt và linh hoạt, song việc thực thi ở cấp sở/ngành, cấp huyện/thị vẫn chưa được triển khai và thực hiện tốt, chưa đáp ứng yêu cầu của doanh nghiệp/nhà đầu tư; vẫn còn khoảng cách giữa quan điểm lãnh đạo, chỉ đạo với việc tổ chức thực hiện trong thực tế*”. Điều này cho thấy, để việc triển khai thực hiện diễn ra nghiêm túc, quyết liệt, chính quyền tỉnh cần chú trọng công tác giám sát, kiểm tra việc thực hiện của các sở/ngành và chính quyền các cấp. Có tăng cường giám sát, kiểm tra mới phát hiện được những khiếm khuyết trong quá trình thực hiện để kịp thời khắc phục.

Thứ hai, quán triệt quan điểm việc cải thiện và nâng cao Chỉ số PAPI là nhiệm vụ thường xuyên, lâu dài, kiên trì, liên tục của các cơ quan, đơn vị từ tỉnh đến cơ sở, đặc biệt là tại các cơ quan, đơn vị trên địa bàn huyện, thị xã, thành phố; các xã, phường, thị trấn. Trên thực tế, thường sau khi công bố kết quả

chỉ số, nếu bị sụt giảm nhiều bậc thì lúc đó chính quyền mới chú trọng tổ chức hội nghị, hội thảo để tìm giải pháp khắc phục. Còn khi kết quả chỉ số này tăng hoặc không sụt giảm nhiều thì vấn đề cải thiện kết quả không được quan tâm nhiều. Chính việc cải thiện chỉ số chưa được chú trọng thường xuyên, liên tục nên dẫn đến kết quả là chiều hướng tăng không ổn định.

Thứ ba, đề án cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh, nâng cao hiệu quả thu hút đầu tư của tỉnh cần chú trọng hơn đến việc cải thiện chỉ số PAPI. Tuy rằng đề án này áp dụng cho việc cải thiện 4 chỉ số cấp tỉnh nhưng chủ yếu tập trung vào giải pháp cải thiện chỉ số PCI. Giữa chỉ số PCI và PAPI có sự tương đồng nhất định về mặt nội dung nhưng về cơ bản hai chỉ số này phân tích những khía cạnh khác nhau theo định hướng và mục đích nghiên cứu riêng. Cấu trúc và cấp độ phân tích các chỉ tiêu, chỉ báo về hiệu quả điều hành của hai bộ chỉ số này cũng khác nhau. Do đó, hai chỉ số này không thể thay thế lẫn nhau nên trong quá trình đưa ra giải pháp cải thiện kết quả cần chú trọng hơn đối với giải pháp cải thiện chỉ số PAPI. Đề án ban hành theo quyết định số 235/QĐ-UBND ngày 24/1/2012 của UBND tỉnh Nghệ An chủ yếu “*đề xuất các giải pháp trọng tâm*

nhằm cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh theo hướng tập trung tháo gỡ các điểm nghẽn, nút thắt; khắc phục những tồn tại, hạn chế của môi trường đầu tư kinh doanh để môi trường đầu tư kinh doanh của tỉnh thông thoáng, hấp dẫn và trở thành địa chỉ tin cậy của các doanh nghiệp, nhà đầu tư”.

Thứ tư, tập trung cải thiện một số chỉ số có kết quả thấp trên bảng xếp hạng năm 2022.

Trước hết là chỉ số *Thủ tục hành chính công*, từ xếp loại năm 2021 thuộc nhóm đạt điểm trung bình cao nhưng năm 2022 xếp vào nhóm có điểm số thấp. Đây cũng là chỉ số duy nhất của Nghệ An bị xếp ở nhóm cuối cùng. Năm 2022 chỉ số này đạt 7,06 điểm, gồm các nội dung: dịch vụ chứng thực/xác nhận đạt 2,38 điểm; dịch vụ cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đạt 2,24 điểm; dịch vụ thủ tục hành chính cấp xã/phường đạt 2,44 điểm. Cả nước có 15 tỉnh, thành phố xếp vào nhóm này với khoảng điểm từ 6,57-7,08. Để cải thiện chỉ số, cần rà soát lại các khâu của ba dịch vụ này để tìm ra điểm yếu cần khắc phục, đồng thời thực hiện một số giải pháp:

- Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy đối với việc cải cách thủ tục hành chính.

Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong cả các khâu giải quyết thủ tục hành chính.

- Ở bộ phận một cửa, cần bố trí công chức, viên chức có trình độ chuyên môn phù hợp để trực tiếp tiếp nhận, hướng dẫn, thẩm định hồ sơ thủ tục hành chính cho người dân.

- Sử dụng hiệu quả các kênh thông tin tiếp nhận phản ánh, kiến nghị của người dân về công tác thực hiện thủ tục hành chính. Thường xuyên chú trọng kiểm tra, giám sát công tác thủ tục hành chính của các cơ quan, đơn vị, kịp thời phát hiện những hạn chế, khiếm khuyết để sớm khắc phục.

- Chú trọng công tác khen thưởng những công chức, viên chức thực hiện tốt công tác giải quyết thủ tục hành chính, đồng thời xử lý nghiêm những người có hành vi, những thiếu, gây khó dễ trong việc giải quyết thủ tục hành chính.

Chỉ số nội dung tiếp theo cần cải thiện là *Kiểm soát tham nhũng trong khu vực công*. Kết quả chỉ số này của Nghệ An qua 12 năm khảo sát PAPI nhìn chung là thấp. 12 năm tham gia khảo sát thì 10 năm Nghệ An bị xếp vào nhóm điểm trung bình thấp, 2 năm 2018 và 2021 được xếp vào nhóm đạt điểm trung bình cao và chưa năm nào Nghệ An được xếp vào nhóm có điểm số cao nhất. So sánh với hai tỉnh láng giềng thì kết quả này của Nghệ An còn quá khiêm tốn (xem bảng 4).

Bảng 4. Xếp loại nhóm chỉ số *Kiểm soát tham nhũng trong khu vực công* của ba tỉnh Nghệ An, Thanh Hóa, Hà Tĩnh giai đoạn 2018-2022

Tỉnh	2018	2019	2020	2021	2022
Nghệ An	TB cao	TB thấp	TB thấp	TB cao	TB thấp
Thanh Hóa	TB thấp	TB cao	TB cao	Cao nhất	Cao nhất
Hà Tĩnh	TB cao	TB cao	TB cao	Cao nhất	Cao nhất

Qua bảng trên thấy rằng, trong 5 năm gần đây, chỉ số này của Nghệ An chủ yếu thuộc nhóm đạt điểm trung bình thấp và chưa có năm nào được xếp vào nhóm điểm cao nhất. Còn hai tỉnh láng giềng hai năm gần đây đều đứng chân trong tốp đầu của cả nước. Vì sao kết quả chỉ

số này của Nghệ An như vậy là một câu hỏi cần có lời giải đáp để tìm giải pháp khắc phục trong thời gian tới.

Trong bối cảnh Đảng và Nhà nước đang đẩy mạnh công tác phòng, chống tham nhũng thì chính quyền tỉnh cần quan tâm và quyết liệt trong việc

Các đồng chí lãnh đạo tỉnh thực hiện nghi thức công bố Ứng dụng hỗ trợ doanh nghiệp tỉnh Nghệ An (12/10/2022)

khắc phục những hạn chế để cải thiện chỉ số này. Và việc cải thiện kết quả chỉ số này cũng góp phần quan trọng trong thu hút các nhà đầu tư. Trước mắt, cần tăng cường thực hiện một số giải pháp:

- Xác định phòng, chống tham nhũng, tiêu cực là nhiệm vụ thường xuyên, liên tục của các cơ quan, đơn vị. Tích cực tuyên truyền, phổ biến pháp luật về phòng, chống tham nhũng, tiết kiệm, chống lãng phí. Thực hiện công khai minh bạch các chính sách, đẩy mạnh cải cách hành chính.

- Tăng cường thanh, kiểm tra, giám sát những lĩnh vực nhạy cảm, dễ phát sinh tiêu cực. Thực hiện phòng, chống tham nhũng ngay trong các lực lượng chức năng. Không để các cán bộ, công chức có hành vi tham nhũng làm nhiệm vụ phòng, chống tham nhũng.

- Xử lý, ngăn chặn kịp thời tình trạng cán bộ, công chức, viên chức gây nhũng nhiễu, phiền hà cho người dân trong giải quyết công việc. Xử lý nghiêm, kịp thời những khiếu nại, tố cáo của nhân dân về tham nhũng. Chú trọng bảo vệ và tạo điều kiện cho người phát hiện, tố giác, tố cáo, phản ánh hành vi tham

nhũng, gây khó dễ trong thực thi công vụ để người dân buộc phải chi tiền lót tay.

- Các cơ quan, đơn vị tăng cường công tác giáo dục đạo đức, văn hóa công vụ cho cán bộ, nhân viên, kịp thời chấn chỉnh những người có thái độ thiếu chuẩn mực, phong cách làm việc thiếu chuyên nghiệp.

- Phát huy vai trò của Mặt trận, các đoàn thể trong giám sát hoạt động phòng, chống tham nhũng của cơ quan công quyền, trong tố giác, tố cáo tham nhũng trong khu vực công. Tăng cường đôn đốc, kiểm tra việc thực hiện các giải pháp phòng, chống tham nhũng, tiêu cực của các cơ quan công quyền./.

(*) Các số liệu trong bài viết lấy từ: Trung tâm Nghiên cứu và Phát triển cộng đồng - Trung tâm Bồi dưỡng cán bộ và Nghiên cứu khoa học Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Chương trình phát triển Liên hợp quốc tại Việt Nam, Báo cáo Chỉ số Hiệu quả Quản trị và Hành chính công cấp tỉnh của Việt Nam - Đo lường từ thực tiễn của người dân, từ năm 2011 đến năm 2022./.

Tài liệu tham khảo:

1. Website: <https://papi.org.vn>; <http://papi.org.vn>>ho-so-tinh.
2. UBND tỉnh Nghệ An (2022), Quyết định về việc phê duyệt đề án “Cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh, nâng cao hiệu quả thu hút đầu tư tỉnh Nghệ An giai đoạn 2021-2025”, ngày 24/1.